

สภาพทั่วไปเทศบาลตำบลท่าผา

๑.ที่ตั้งของตำบลท่าผา

เทศบาลตำบลท่าผาได้ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าผา เป็นเทศบาลตำบลท่าผา เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เทศบาลตำบลท่าผาตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบน อยู่ในพื้นที่ของอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ที่ตั้งของตำบลท่าผาจะทอดตัวเป็นแนวยาวจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ของอำเภอเกาะคา มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๒,๐๑๑ ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเกาะคาประมาณ ๓ กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอเมืองลำปาง โดยห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

ตำบลท่าผาเป็นตำบลที่แยกตัวออกจากตำบลเกาะคา โดยแบ่งแยกเขตหมู่บ้านที่ติดแม่น้ำวังฝั่งตะวันตกแยกออกมา และตั้งชื่อตำบลตามที่ตั้งของที่ทำการกำนันตำบลบ้านท่าผา ซึ่งเป็นหมู่บ้านของกำนันคนแรก คือนายสุนทร วงศ์ลังกา จึงได้ตั้งชื่อว่าตำบลท่าผา

ในเขตเทศบาลตำบลท่าผามีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน

หมู่ที่ ๑	บ้านนางแตน
หมู่ที่ ๒	บ้านใหม่
หมู่ที่ ๓	บ้านสบปุง
หมู่ที่ ๕	บ้านนาเวียง
หมู่ที่ ๖	บ้านท่าช้าง
หมู่ที่ ๗	บ้านศาลาหม้อ
หมู่ที่ ๘	บ้านศาลาบัวบก
หมู่ที่ ๙	บ้านศาลาเม็ง

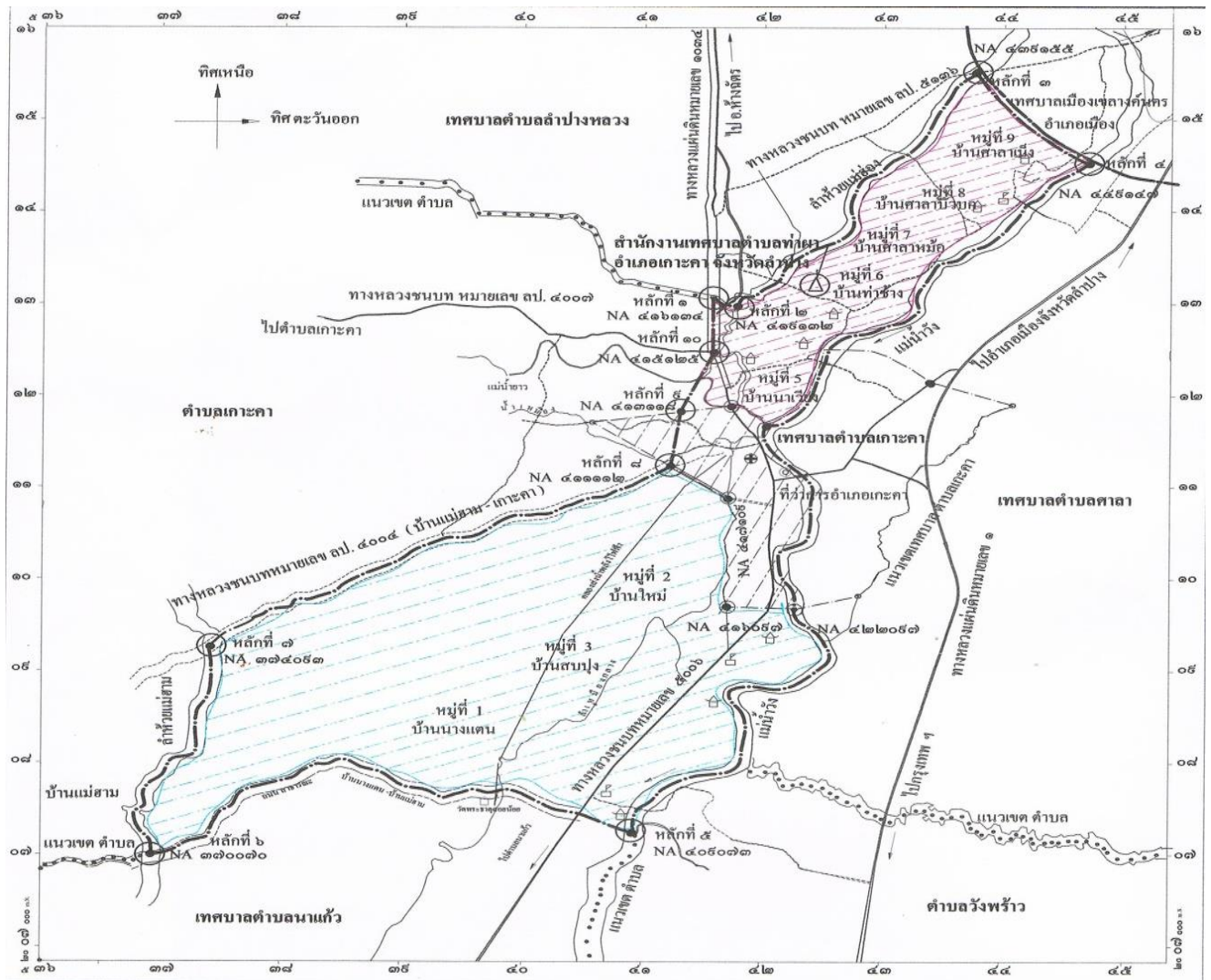
๒.ภูมิประเทศ

มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำวังไหลผ่านตลอดแนวเขตตำบล ตามแนวเขตของตำบลจากทิศเหนือไปยังทิศใต้ มีพื้นที่ทำการเกษตร ปลูกผักสวนครัวริมฝั่งแม่น้ำวัง ปลูกไม้ผลหลายชนิด เช่น ส้มโอ แดงโม ลำไย ละครุด

มีอาณาเขตดังต่อไปนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมืองลำปาง , เทศบาลตำบลลำปางหลวง
- ทิศใต้ ติดต่อกับเทศบาลตำบลนาแก้ว
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับเทศบาลตำบลเกาะคา-แม่อาย
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับเทศบาลตำบลศาลา , เทศบาลตำบลเกาะคา

แผนที่เขตเทศบาล



๓.ภูมิอากาศ

ตำบลท่ามะมีลักษณะภูมิอากาศ อากาศร้อนอบอ้าวเกือบตลอดปี ฤดูร้อนค่อนข้างร้อนจัด และหนาวในช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยมีลักษณะภูมิอากาศแบ่งได้ ๓ ฤดูกาล ดังนี้

- **ฤดูร้อน** เริ่มต้นจากปลายเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม อากาศจะร้อนอบอ้าว ช่วงที่มีอากาศร้อนที่สุด คือ เดือนเมษายน อุณหภูมิสูงสุดประมาณ ๔๐ - ๔๕ องศาเซลเซียส
- **ฤดูฝน** เริ่มต้นจากเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน โดยมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่าน
- **ฤดูหนาว** เริ่มต้นจากปลายเดือนตุลาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศเย็น ช่วงที่มีอากาศหนาวจัด คือ เดือนมกราคม อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ ๑๔ - ๑๘ องศาเซลเซียส โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

๔.ภัยธรรมชาติ

- **พายุ** ในต้นฤดูฝนต่อจากฤดูแล้งในตำบลท่ามะมักจะเกิดพายุพัดแรงทุกปี ทำให้ไม้ผล ไม้ยืนต้นเสียหาย

ทุกปี แต่ยังไม่รุนแรงถึงบ้านเรือนที่อยู่อาศัยสิ่งปลูกสร้างเสียหายหรือมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เกษตรกรยังสามารถช่วยเหลือตนเองได้

- **ภัยแล้ง** หลังจากฤดูเก็บเกี่ยวแล้ว ในตำบลท่าผาจะเกิดปัญหา คือ เกษตรกรจะขาดน้ำในการทำ การเกษตร เนื่องจากแหล่งน้ำตื้นเขิน ทำให้มีปัญหาในเรื่องน้ำที่จะใช้อุปโภค บริโภค การทำการเกษตร

๕.การเมือง/การปกครอง

เขตการปกครอง เทศบาลตำบลท่าผา แบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น ๒ เขต คือ

เขต ๑ (ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของเทศบาล) ประกอบด้วย หมู่ ๑ บ้านนางแต่น , หมู่ ๒ บ้านใหม่ และหมู่ ๓ บ้านสบปุง สามารถเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลได้ จำนวน ๖ คน

เขต ๒ ประกอบด้วย หมู่ ๕ บ้านนาเวียง , หมู่ ๖ บ้านท่าช้าง , หมู่ ๗ บ้านศาลาหม้อ , หมู่ ๘ บ้านศาลาบัวบก และหมู่ ๙ บ้านศาลาเม็ง สามารถเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลได้ จำนวน ๖ คน

การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าผา

สรุปผลการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ๔,๗๗๕ คน

จำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ๓,๕๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๙

จำนวนบัตรดี ๓,๓๖๐ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๘

จำนวนบัตรเสีย ๘๐ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๗

จำนวนบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน ๗๕ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๕

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาฯ ๔,๗๗๕ คน

จำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาฯ ๓,๕๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๙

จำนวนบัตรดี ๓,๓๔๔ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๓

จำนวนบัตรเสีย ๙๑ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๘

จำนวนบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน ๘๔ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๙

๖.ประชากร

ประชากร ปี ๒๕๖๕ จำนวนทั้งสิ้น ๕,๔๗๗ คน ชาย ๒,๖๓๙ คน หญิง ๒,๘๓๗ คน

หมู่บ้าน	ปี ๒๕๖๕		
	ชาย	หญิง	รวม
นางแต่น	๕๔๑	๔๙๘	๑,๐๓๙
ใหม่	๓๔๒	๓๕๒	๖๙๔
สบปุง	๔๔๓	๔๖๗	๙๑๐
นาเวียง	๒๘๑	๓๒๐	๖๐๑
ท่าช้าง	๑๔๗	๑๘๖	๓๓๓
ศาลาหม้อ	๒๐๒	๒๑๖	๔๑๘
ศาลาบัวบก	๓๕๗	๓๙๑	๗๔๘
ศาลาเม็ง	๓๒๖	๔๐๘	๗๓๔
รวม	๒,๖๓๙	๒,๘๓๘	๕,๔๗๗

จำนวนครัวเรือน ปี ๒๕๖๕ มีจำนวน ๒,๐๒๓ ครัวเรือน

หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน
นางแตง	๓๔๓
ใหม่	๒๘๒
สบปุง	๓๐๗
นาเวียง	๒๕๗
ท่าช้าง	๑๑๙
ศาลาหม้อ	๑๔๘
ศาลาบัวบก	๒๘๑
ศาลาเม็ง	๒๘๖

๗.การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านศาลาสามัคคี หมู่ ๘ ตำบลท่าผา
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑ แห่ง ชื่อ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าผา

จำนวนนักเรียน	๖๕ คน
จำนวนห้องเรียน	๓ ห้อง
นักวิชาการศึกษา	๑ คน
ครู คศ.๑	๓ คน
ครูผู้ดูแลเด็ก	๓ คน

๘.สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๒ แห่ง รับผิดชอบดูแลด้านสุขภาพ ดังนี้
 ๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าผา รับผิดชอบดูแลด้านสุขภาพให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล หมู่ ๑ บ้านนางแตง , หมู่ ๒ บ้านใหม่ , หมู่ ๓ บ้านสบปุง , หมู่ ๕ บ้านนาเวียง , หมู่ ๖ บ้านท่าช้าง และหมู่ ๗ บ้านศาลาหม้อ
 ๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านศาลาดงลาน รับผิดชอบดูแลด้านสุขภาพให้แก่ประชาชน หมู่ ๘ บ้านศาลาบัวบก และหมู่ ๙ บ้านศาลาเม็ง

๙.การสังคมสงเคราะห์

จำนวนผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวนทั้งหมด ๑,๕๑๐ คน
 จำนวนผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้พิการหรือทุพพลภาพ จำนวนทั้งหมด ๒๙๓ คน
 จำนวนผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ จำนวนทั้งหมด ๑๖ คน

๑๐. การคมนาคมขนส่ง

-การคมนาคมและการขนส่งระหว่างตำบล ใช้เส้นทางในการเดินทางและขนส่ง โดยมีเส้นทางที่สำคัญ ๒ สาย คือ

๑.ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑ ผ่านอำเภอสบปราบ อำเภอเกาะคา อำเภอเมืองลำปาง

๒.ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๐๓๔ มาจากอำเภอห้างฉัตร ผ่านตำบลต่างๆ ในอำเภอเกาะคา ได้แก่ ตำบลลำปางหลวง ตำบลเกาะคา ตำบลท่าผา ตำบลนาแก้ว

การคมนาคมขนส่งระหว่างหมู่บ้าน ใช้เส้นทางถนนโดยบางส่วนเป็นถนนลูกรังเป็นส่วนน้อย โดยส่วนรวมเป็นถนนคอนกรีต บางช่วงเป็นถนนลาดยาง โดยมีรถสองแถวให้บริการรับจ้างประชาชนในหมู่บ้านต่างๆ แต่ปัจจุบันนี้ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นส่วนมาก

๑๑.ไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันประชาชนส่วนมากมีไฟฟ้าใช้ คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๐

๑๒.ประปา

มีการใช้น้ำในการอุปโภคบริโภคครบทุกหมู่บ้าน และมีใช้อย่างเพียงพอ โดยใช้น้ำประปาจาก ๒ แหล่งคือ

๑.น้ำประปาจากการประปาส่วนภูมิภาคอำเภอเกาะคา ผู้ใช้น้ำคือประชาชนทุกหลังคาเรือนของ หมู่ ๕ บ้านนาเวียง และ หมู่ ๒ บ้านใหม่

๒.การบริหารจัดการน้ำประปาหมู่บ้าน เป็นลักษณะการบริหารจัดการของระบบการใช้น้ำในหมู่บ้านร่วมกัน คือ

๒.๑ ประปาหมู่บ้านศาลาเม้ง โดยใช้น้ำร่วมกันระหว่าง หมู่ ๖ , ๗ , ๘ , ๙

๒.๒ ประปาหมู่บ้านบ้านนางแต่น หมู่ ๑ และบ้านสบปุง หมู่ ๓

๑๓.เศรษฐกิจ

ประชาชนในเขตเทศบาลประกอบอาชีพหลากหลายอาชีพ แต่ส่วนใหญ่ประกอบรับจ้างทั่วไป รองลงมาคืออาชีพเกษตรกรรม เช่นทำนา ทำไร่ ทำสวน ปศุสัตว์

การเกษตร

ราษฎรส่วนใหญ่ในตำบลประกอบอาชีพทำนา รองลงมาคือ ทำสวน (ลำไย , ส้มโอ , มะม่วง , แตงโม , พืชผัก) และทำไร่ (ถั่วเหลือง , ถั่วลิสง , ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)

การปศุสัตว์ การประมง

การเลี้ยงสัตว์ เป็นการเลี้ยงรายย่อยแบบครัวเรือน หรือเป็นรายได้เสริม สัตว์ที่นิยมเลี้ยงได้แก่ โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ สำหรับโค กระบือ จะเลี้ยงแบบธรรมชาติ ปล่อยให้สัตว์หากินตามทุ่งนา

การประมง การประมง เป็นการเลี้ยงรายย่อยแบบครัวเรือน หรือเป็นรายได้เสริม ส่วนมากจะเลี้ยงปลาตาก ปลาไน

อุตสาหกรรม

อาชีพการอุตสาหกรรม มีการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ภายในครัวเรือน เป็นโรงงานเซรามิคซึ่งมีจำนวนประมาณ ๕๐ โรงงาน พื้นที่ประกอบอาชีพส่วนใหญ่ อยู่ใน หมู่ ๖,๗,๘,๙ มี เป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ มีการใช้แรงงานในตำบลและอำเภอใกล้เคียง

อาชีพรับจ้าง ราษฎรเป็นวัยทำงาน ทำงานในภาคเกษตร เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน และหลังจากทำการเกษตรจะรับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรมครัวเรือนในหมู่บ้านและตำบล ห้างร้านต่างๆ ประมาณ ๒,๐๐๐ คน

๑๔. การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ในพื้นที่ตำบลท่าผา แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีทิศตามแนวฝั่งแม่น้ำวัง ตลอดฝั่งตะวันตกของแม่น้ำวังตั้งที่บ้านหมู่ ๙ ศาลาเม็ง ผ่าน ม.๘,๗,๖,๕,๓,๒,๑ ไปสิ้นสุดเขตบ้านหมู่ที่ ๑ บ้านนางแต่นตำบลท่าผา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑. วัดพระธาตุดอยน้อย หมู่ ๑ บ้านนางแต่น ซึ่งมีสิ่งมหัศจรรย์เงาพระธาตุ ๗ เงาม ในพระวิหารหลังเปียง และมีวิหารรอยพระพุทธรูป และในวันที่ ๑๗ เมษายน ของทุกปีเทศบาลตำบลท่าผาจะจัดงานบุญประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุและงานบุญบั้งไฟเป็นประจำทุกปี

๒. หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP (หมู่บ้านเซรามิค) บ้านศาลาเม็ง หมู่ที่ ๙ และบ้านศาลาบัวบก หมู่ที่ ๘ มีโรงงานเซรามิคอยู่ ๕๐ โรงงาน ในหมู่ ๘ บ้านศาลาบัวบก และหมู่ ๙ บ้านศาลาเม็ง

๑๕. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

การนับถือศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙

ประเพณีและงานประจำปี

๑...ประเพณีแห่ครัวตานขึ้นวัดดอยน้อย(สงฆ์น้ำพระธาตุดอยน้อย)..เดือน.....เมษายน....

กิจกรรม...ทุกหมู่บ้านแห่ครัวตานขึ้นวัดดอยน้อย ในวันที่ ๑๗ เมษายน ของทุกปี...

๒...ประเพณีสงกรานต์.....เดือน.....เมษายน....

กิจกรรม...จัดงานประเพณีสงกรานต์และรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ.....

๓...ประเพณีแห่ไม้ค้ำศรี.....เดือน.....เมษายน....

กิจกรรม...แห่ไม้ค้ำศรีเข้าวัดในวันที่ ๑๕ เมษายน ของทุกปี.....

๔...ประเพณีวันเข้าพรรษา.....เดือน.....กรกฎาคม....

กิจกรรม...แห่เทียนเข้าวัด ๑๐ วัด ในเขตเทศบาลตำบลท่าผา...

๕...ประเพณีล่องสะเปา-ลอยกระทง...เดือน.....ตุลาคม-พฤศจิกายน....

กิจกรรม...จัดขบวนแห่ลอยกระทง สะเปา เพื่อสักการะแม่น้ำ หลังวันออกพรรษาของทุกปี และในวันเพ็ญเดือน ๑๒ ของทุกปี (เดือนพฤศจิกายน) มีการลอยกระทงเพื่อสักการะพระแม่คงคา

๖...ประเพณีบุญบั้งไฟหรือประเพณี ๕,๗,๘,๙ เป็ง.....เดือน...มิถุนายน....

กิจกรรม...แข่งขันการประกวดบั้งไฟของหมู่บ้านสบปุง หมู่บ้านนาเวียง และหมู่บ้านศาลาบัวบก

๑๖. ทรัพยากรธรรมชาติ

น้ำ

๑.น้ำที่ใช้ในการเกษตรมาจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ , แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น และน้ำฝนซึ่งมีเพียงพอต่อการทำการเกษตร รวมทั้งเทศบาลได้ติดตั้งแหล่งสูบน้ำพลังไฟฟ้า ๒ จุด คือ

จุดที่ ๑. บ้านท่าผา หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าผา พื้นที่รับน้ำหมู่ที่ ๑,๒,๓,๔

จุดที่ ๒ บ้านศาลาเม็ง หมู่ที่ ๙ ตำบลท่าผา พื้นที่รับน้ำ หมู่ที่ ๘,๙ หมู่ที่ ๗ บางส่วน มีลำน้ำแม่ยาวไหลผ่าน หมู่ที่ ๕

-แหล่งน้ำธรรมชาติ อาทิเช่น แม่น้ำวัง แม่น้ำแม่ยาว ห้วยแม่มั่ง ห้วยแม่แก้ว ห้วยลิก ห้วยแก้ว ห้วยแม่ฮ้อง

ห้วยโป่ง ห้วยแม่ขุน ห้วยแม่แล้ง

-แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น อาทิเช่น อ่างเก็บน้ำชลประทาน หมู่ ๑ ฝ่ายกั้นน้ำแม่ฮ้อง หมู่ ๕ บ้านนาเวียง
สระน้ำประมงหมู่บ้าน หมู่ ๕ สระเก็บน้ำชลประทาน หมู่ ๙ บ่อน้ำตื้น

๒.น้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน น้ำใต้ดิน และน้ำดิบจากแม่น้ำวัง ซึ่งจะต้อง
นำมาผ่านกระบวนการของระบบประปาทั้งของการประปาส่วนภูมิภาค ระบบประปาหมู่บ้านของหมู่บ้านศาลาเม็ง
ประปาหมู่บ้านของบ้านนางแตน-สบปุง

ป่าไม้ ในเขตเทศบาลมีพื้นที่ป่าไม้ ๒ แหล่งคือ

๑.ป่าแพะผายาย มีพื้นที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ อยู่ในเขตของบ้านนางแตน หมู่ ๑ ถึงบ้านสบปุง
หมู่ ๓ ตำบลท่าผา เป็นป่าไม้นานาพันธุ์ พันธุ์ไม้หลักๆประกอบด้วย ไม้สัก , ไม้ประดู่ , ไม้ฉำฉา , ต้นข่า , ไม้เปา ,
ต้นไผ่ป่า , มะขามเทศ ฯลฯ

๒.ป่าชุมชนบ้านนาเวียง มีพื้นที่ประมาณ ๑๘ ไร่ อยู่ในเขตของบ้านนาเวียง หมู่ ๕ เป็นป่าชุมชน
ของหมู่บ้าน พันธุ์ไม้ประกอบด้วยไม้ฉำฉา ,ต้นไผ่ป่า ,ต้นไผ่ซาง ฯลฯ
